

Súd: Okresný súd Trenčín
Spisová značka: 27C/33/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114203965
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 05. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Iveta Sopková
ECLI: ECLI:SK:OSTN:2014:3114203965.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trenčín samosudkyňou JUDr. Ivetou Sopkovou, v právnej veci navrhovateľa H. L., št. občana SR, nar. XX.XX.XXXX, bytom S., XX. E. XX, proti odporcovi T. L., št. občani SR, nar. XX.XX.XXXX, bytom S., K. Q. XX, o zrušenie vyživovacej povinnosti takto

r o z h o d o l :

I. Súd u r č u j e, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa k odporcovi, naposledy stanovená rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. XXP/XX/XXXX-XX zo dňa 04.07.2012 sumou 100,- € mesačne, zanikla s účinnosťou od 21.02.2014.

II. Odporca j e p o v i n n ý zaplatiť navrhovateľovi 300,-€, ktorú sumu mu súd povoľuje splácať v splátkach po 10,-€ mesačne, vždy k 25. dňu v mesiaci, počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku, pod následkom straty výhody plnenia v splátkach, v prípade nezaplatenia čo i len jednej splátky, a to až do úplného zaplatenia.

III. Navrhovateľovi náhradu trov konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

Podaným návrhom navrhovateľ žiadal, aby súd zrušil jeho vyživovaciu povinnosť k odporcovi s odôvodnením, že odporca dňa 01.10.2013 ukončil externé štúdium na Strednej odbornej škole obchodu a služieb v F. a domnieva sa, že toho času je nezamestnaný. Podľa jeho názoru je odporca schopný sám sa živiť a jeho vyživovacia povinnosť k nemu zanikla. Zároveň žiadal, aby súd uložil odporcovi povinnosť vrátiť mu sumu výživného, zaplatenú odporcovi odo dňa podania návrhu 21.02.2014 do dňa rozhodnutia súdu.

Odporca sa k podanému návrhu písomne nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní oboznámením sa s návrhom, vypočutím účastníkov konania, spisom tunajšieho súdu sp.zn. 12P/14/2012, ostatným spisovým materiálom a zistil tento skutkový stav:

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. XXP/XX/XXXX-XX zo dňa 04.07.2012 bola naposledy stanovená vyživovacia povinnosť navrhovateľa k odporcovi vo výške 100,- € mesačne. V čase rozhodovania súdu bol odporca (v čase podania návrhu maloletý) žiakom 2. ročníka SOŠ v S., kam dochádzal MHD, za cestovné asi 10,- € mesačne. Mal zvýšené výdavky so zakupovaním školských pomôcok, hradením ZRPŠ a zakupovaním oblečenia na praktické vyučovanie. V čase praktického vyučovania mal výdavky na stravu asi 15,-€. Taktiež navštevoval očnú ambulanciu a potreboval okuliare.

Rozsudkom Okresného súdu Trenčín č.k. 32P/316/2007-65 zo dňa 27.02.2008 bol zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starej matke. Jeho matke bolo určené súdom výživné 2000,- Sk a otcovi výživné 1 200,- Sk mesačne. V čase rozhodovania súdu bol otec zamestnaný a dosahoval príjem asi 350,- € mesačne.

Navrhovateľ na pojednávaní uviedol, že trvá na zrušení výživného. V predchádzajúcom konaní odporca tvrdil, že bude chodiť na denné štúdium, nie na externé. Poukázal na to, že odporca ho dal na exekúciu, hoci výživné platil, aj keď nie vždy načas, platil to priamo odporcovi, hoci to mal platiť p. E.. Vzali mu aj vodičský preukaz, nemohol ísť do roboty.

Odporca na pojednávaní uviedol, že od svojho otca nechce nič, iba to, čo potrebuje. Je evidovaný na úrade práce od 08.10.2013, prácu nemá. Stále býva u starej mamy.

Podľa potvrdenia Strednej odbornej školy obchodu a služieb v F. zo dňa 17.02.2014 odporca ukončil na škole štúdium ku dňu 01.10.2013.

Podľa potvrdenia ÚPSVaR S. zo dňa 12.05.2014 je odporca je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 08.10.2013 a evidencia trvá.

Podľa § 62 ods. 1 z.č. 36/2005 Z.z. o rodine (ďalej len „zákon o rodine“) plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 78 ods. 1 zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 78 ods. 2 zákona o rodine ak dôjde k zrušeniu alebo zníženiu výživného pre maloleté dieťa za uplynulý čas, spotrebované výživné sa nevracia.

V zmysle zákona o rodine pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je relevantnou objektívna právna skutočnosť narodenia dieťaťa a jej zánik zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba podľa právnej teórie i ustálenej súdnej praxe rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Tento stav musí byť trvalý, pretože príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. V každom prípade treba vychádzať z konkrétnych okolností. Na jednej strane treba brať do úvahy záujem dieťaťa vo vzťahu k jeho schopnostiam a danostiam, aby získalo vhodné predpoklady na svoje lepšie uplatnenie, na druhej strane je oprávnená požiadavka včasnej realizácie uvedených daností, aby nedochádzalo k zneužívaniu rodičovskej vyživovacej povinnosti len z dôvodu negatívneho postoja k práci. Súdna prax spája vznik schopnosti samostatne sa živiť aj so vznikom nároku na príslušné dávky systému sociálneho poistenia v prípade ukončenia prípravy na povolanie a neuplatnenia sa na trhu práce, hoci v tomto zmysle ide skôr o potenciálne nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť. Dosiahnutím plnoletosti (ani inou časovou hranicou) vyživovacia povinnosť rodičov bez ďalšieho nezaniká.

V súvislosti s úpravou v § 78 ods. 2 zákona o rodine treba uviesť, že vychádza z osobitnej povahy rodinnoprávných vzťahov, keďže nejde o klasické občianskoprávne vzťahy, ale o špecifické vzťahy upravené osobitným zákonom, ktoré sa spravujú osobitnými zásadami. a základe toho sa pripúšťa záver, že ustanovenia zákona o rodine, ktoré upravujú vyživovaciu povinnosť voči maloletému dieťaťu, nezakladajú nárok povinného na vrátenie súm takto vynaložených. Pokiaľ však ide o zníženie alebo zrušenie vyživovacej povinnosti pri plnoletých oprávnených osobách, ak súd u takýchto osôb zníži alebo zruší výživné, za dobu od podania návrhu do rozhodnutia súdu je plnoletý oprávnený povinný vrátiť rozdiel v príslušných sumách, pričom súd neskúma, či poskytnuté výživné spotreboval. V prípade vrátenia príslušných súm totiž už nejde o platby, ktoré majú charakter výživného.

V prejednávanej veci súd dospel k záveru, že od poslednej súdnej úpravy výživného k zásadnej zmene pomerov došlo tým, že odporca ukončil prípravu na svoje budúce povolanie a v ďalšom štúdiu nepokračuje. Odporca je v súčasnosti nezamestnaný a je evidovaný na príslušnom úrade práce ako uchádzač o zamestnanie. Súd zohľadnil skutočnosť, že vzhľadom na aktuálny stav má odporca ako absolvent nesporne sťažené postavenie na aktuálne presýtenom pracovnom trhu. Odporca však nie je zdravotne postihnutý, dokáže nesporne vykonávať manuálnu i duševnú prácu, a preto podľa názoru súdu nadobudol potenciálnu i reálnu schopnosť samostatne sa živiť a návrh navrhovateľa bol v tomto smere dôvodný.

V zmysle vyššie uvedených právnych záverov bol dôvodný aj návrh navrhovateľa na vrátenie výživného, zaplateného na odporcu od podania návrhu, t.j. odo dňa 21.02.2014 do dňa rozhodnutia súdu, t.j. dňa 16.05.2014. V tomto období nastala podľa rozsudku Okresného súdu S. č.k. 12P/14/2012-51 zo dňa 04.07.2012 splatnosť dávok výživného ku dňu 25.02.2014, 25.03.2014 a 25.04.2014 á 100,- €, ktoré navrhovateľ odporcovi uhradil v celkovej výške 300,- €. Nakoľko súd konštatoval, že vyživovacia povinnosť navrhovateľa k odporcovi zanikla s účinnosťou od 21.02.2014, zaviazal súd odporcu na vrátenie sumy 300,- € navrhovateľovi.

Súd podľa § 160 ods. 1 veta druhá O.s.p. povolil odporcovi splácať dlh navrhovateľovi v mesačných splátkach po 10- € počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti rozsudku, vždy k 25. dňu v mesiaci tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku. Súd sa pri rozhodovaní o plnení dlžnej sumy v splátkach riadil povahou (suma určená na výživné na dieťa), výškou priznaného plnenia, pre ktorú je výška určených splátok primeraná, osobnými a majetkovými pomermi účastníkov a skutočnosťou, že pre navrhovateľa nebude plnenie dlhu v splátkach ťaživé.

Na základe uvedeného súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku.

Súčasťou rozsudku je i výrok o trovách konania.

Podľa § 142 ods. 1 O.s.p. účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal.

Navrhovateľovi, ktorý bol vo veci plne úspešný súd náhradu trov konania v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. nepriznal, nakoľko si ju neuplatnil a z obsahu spisu mu ani žiadne trovy konania nevyplývajú.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia cestou podpísaného súdu ku Krajskému súdu v Trenčíne.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,

c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,

d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,

e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie. Skutočnosti alebo dôkazy, ktoré neboli uplatnené pred súdom prvého stupňa, sú pri odvolaní proti rozsudku alebo uzneseniu vo veci samej odvolacím dôvodom len vtedy, ak

a) sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,

b) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,

c) odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4,

d) ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa.